

Verslag & presentaties: 17 oktober bijeenkomst Gelders Platform Milieu lucht, geur en geluid

Beste deelnemer,

Op donderdag 17 oktober was de jaarlijkse online bijeenkomst van het Gelders Platform Milieu, lucht, geur en geluid. Het was een energieke bijeenkomst, met maar liefst 74 deelnemers. Hoewel het online was, konden we veel met elkaar uitwisselen. Dank daarvoor!

In deze mail vind je het korte verslag en de presentaties, en de eerste terugkoppeling over de vervolgacties. Was je erbij, dan kun je informatie dubbelchecken óf delen met je collega's. Was je er niet bij, dan kun je ook de bijeenkomst terugkijken via deze link: [\[link invoegen\]](#)

Heb je interesse in een praktische vervolgbijeenkomst in kleiner gezelschap over laagfrequent geluid, luchtkwaliteit of geur? Laat het ons dan weten door te reageren op deze mail. Bij voldoende animo kijken we of we deze sessie(s) kunnen organiseren.

De volgende fysieke bijeenkomst is op 27 maart 2025. De locatie en verdere details volgen nog. Zet je de datum alvast in je agenda?

Met hartelijke groet,
Team Gezonde & Veilige Leefomgeving

Verslag online bijeenkomst 17 oktober

Het centrale thema was de Omgevingswet: wat is er veranderd voor luchtkwaliteit, geur en laagfrequent geluid door deze wet?

Opening door 5.1.2e, gedeputeerde

5.1.2e vertelde dat met de invoering van de Omgevingswet van ons allen wordt gevraagd meer aandacht hebben voor participatie en de gezondheid van onze inwoners. Er wordt van Gelderland verwacht dat we boven op de geluidsproductieplafonds zitten en zorgdragen voor de beheersing van geluid rondom provinciale wegen. En gemeenten hebben een grotere rol gekregen.

Ze gaf aan dat we gezamenlijk veel op moeten pakken en dat we elkaar daarbij nodig hebben. Bijvoorbeeld rondom het ingewikkelde fenomeen laagfrequent geluid, waarover de Omgevingswet nog onduidelijk is. We kunnen elkaar ook helpen bij het aanpakken van de luchtkwaliteit door deel te nemen aan het Schone Lucht Akkoord. Ze sloot dan ook af met een oproep om elkaars telefoonnummers te bewaren: "Want die zijn onontbeerlijk voor een goede samenwerking."

Omgang met laagfrequent geluid (LFG) binnen de Omgevingswet

5.1.2e, Beleidsadviseur Milieu en Gezondheid, GGD Gelderland-Midden en 5.1.2e, Toezichthouder Milieu, OD Regio Arnhem.

De belangrijkste boodschap van 5.1.2e en 5.1.2e? Neem mensen serieus en zorg dat zij zich gehoord voelen. Daar kun je als gemeente, GGD en OD veel aan doen, en dat scheelt echt – zelfs als er niets aan het laagfrequent geluid zelf te doen is.

5.1.2e vertelde bijvoorbeeld dat er gemiddeld 150 klachten per jaar niet aan een bron kunnen worden toegewezen. En als de bron wél gevonden wordt, is er niet altijd wat aan te doen: een warmtepomp kan bijvoorbeeld niet uitgezet worden. Toch kunnen mensen ook in die

gevallen geholpen worden, bijvoorbeeld met een gesprek via buurtpreventie of een training bij een audiologisch centrum.

Het allerbelangrijkste is het bieden van een luisterend oor, en zorgen dat mensen niet van het kastje van de muur worden gestuurd. Daarom hebben GGD Gelderland-Midden en OD Regio Arnhem samen een proces ontwikkeld. Hierdoor worden mensen echt gehoord en indien nodig zorgvuldig overgedragen van de OD naar de GGD.

Vanuit beleid is er veel mogelijk. Neem het op in de omgevingsplannen en kijk daarbij vooral naar veel voorkomende bronnen en hoe je daarmee om kunt gaan. Wees ook niet bang om te zoeken naar creatieve oplossingen. Je kunt in de subsidieregeling voor warmtepompen bijvoorbeeld voorwaarden opnemen over het type, de plek en wijze van installatie. Kies voor walstroom bij scheepvaart (ook goed voor de luchtkwaliteit en energietransitie!) en weet dat er maatwerk mogelijk is via zorgplichtartikelen.

Meer lezen?

- GGD Leefomgeving – Hinder door een bromtoon: <https://ggdleefomgeving.nl/overlast/hinder-door-een-bromtoon/>
- RIVM – Laagfrequent geluid en bromtonen: <https://www.rivm.nl/laagfrequent-geluid-en-bromtonen>
- Heb je nog inhoudelijke vragen? Hiervoor kun je terecht bij **5.1.2e**: 5.1.2e@vggm.nl

Interesse in praktische vervolgbijeenkomst?

- Drie mensen gaven tijdens de sessie aan dat zij interesse hebben een praktische vervolgbijeenkomst over LFG in kleiner gezelschap, bijvoorbeeld om concrete invulling te kunnen geven aan regelgeving. Heb jij dat ook? Laat het ons dan weten door te reageren op deze mail.

PDF bijvoegen: 20241017_Gelders Platform Milieu lucht geur en geluid_Laagfrequent geluid_GGD ODRA_def.pdf

Routekaart Gelderland, De weg naar schone lucht

5.1.2e, *Managing consultant leefomgeving, energietransitie en participatie, Berenschot*

5.1.2e vertelde bij de start van haar presentatie dat veel mensen niet weten dat het Schone Lucht Akkoord (SLA) gemeenten erg kan helpen: het biedt kant-en-klaar beleid inclusief monitoring, kennis én toegang tot SPUK-gelden. De door Berenschot ontwikkelde Routekaart Gelderland geeft inzicht in de verplichtingen en kansen, laat zien in welke mate andere gemeenten in hun regio op welke thema's actief zijn én wie mogelijke samenwerkings- en sparringpartners zijn.

Het goede nieuws: veel gemeenten zijn al deelnemer en een groot aantal overweegt het nu. Bovendien zijn er behoorlijk wat gemeenten die kartrekker willen zijn op een van de 9 thema's. Dat betekent dat zij het voortouw nemen op het ontwikkelen van projecten en maatregelen en vervolgens hun plannen, documenten voor het bestuurlijk proces en acties delen met de andere gemeenten. Door dit slim te organiseren, kunnen we daadwerkelijk vooruitgang boeken op alle thema's, met minder capaciteit dan wanneer je dit als individuele gemeente uitvoert.

De komende maanden gaan Berenschot en de provincie samen met de gemeenten verder met de inhoudelijke matchmaking rondom concrete thema's. In eerste instantie zijn dat de thema's houtstook, mobiele werktuigen en participatie/citizen science. Dat geldt voor

gemeenten die reeds aangesloten zijn bij het SLA als ook voor nog niet deelnemende gemeenten. Wil je als gemeente (nog) niet meedoen? Dan is dat uiteraard ook mogelijk en goed. Je blijft informatie ontvangen en je kunt altijd later alsnog aansluiten.

Meer lezen?

- GGD Gelderland-Midden – rapportage Luchtkwaliteit en Gezondheid in Overijssel en Gelderland 2023: <https://ggdgm.nl/veel-gezondheidsschade-door-luchtvervuiling-in-gelderland-en-overijssel>

PDF bijvoegen: 20241017_Gelders Platform Milieu lucht geur en geluid_Laagfrequent geluid_GGD ODRA_def.pdf

Luchtkwaliteit & de Omgevingswet

5.1.2e

, Adviseur Informatiepunt Leefomgeving en Schone Lucht Akkoord

5.1.2e

nam ons mee in de belangrijkste veranderingen in de regels voor luchtkwaliteit en lichtte toe welke rol de omgevingsvisie, het programma, het omgevingsplan en de omgevingswaarden spelen.

Ze vertelde onder andere dat je als gemeente een decentrale omgevingswaarde kunt instellen. Dat heeft echter alleen zin als je ook zelf maatregelen kunt nemen om de norm te halen. Bijvoorbeeld via specifieke regels in het omgevingsplan of in de omgevingsverordening, en via voorlichting of subsidies. Je zult daar vervolgens ook monitoring voor in moeten stellen.

Er zijn veel instrumenten beschikbaar in de Omgevingswet. Niet ieder instrument is direct werkend en/of bindend, en sommigen lopen door meerdere stappen in de beleidscyclus. Het instrument Omgevingsvisie is vormvrij en je kunt deze richten op gebieden, sectoren en/of thema's. Let wel op dat je de samenhang laat zien tussen de onderdelen. Op die manier kunnen tegengestelde of juist gelijke belangen worden herkend.

5.1.2e

vertelde ook dat op maandag 14 oktober de nieuwe EU-richtlijn met strengere normen definitief is aangenomen. Het goede nieuws: 98% van de normen lijkt in Nederland haalbaar zijn met bestaand beleid. Extra maatregelen moeten in samenhang met klimaat- en stikstofdoelen worden genomen. In 2025 volgen resultaten van een nieuwe haalbaarheidsanalyse van het RIVM. Eind oktober is er een klein overleg bij de provincie over de consequenties van de aangescherpte normen.

Oproep: meld locatie(s) aan voor de Mobiele meetstations

- We zijn gestart met het project Mobiele meetstations, om de lokale luchtkwaliteit op verschillende plekken in onze provincie te meten. Je kunt je locatie aanmelden via <https://www.odregioarnhem.nl/aanvraag-meetstation/>. We nemen alleen aangemelde locaties mee in de selectie. Ook inwoners en burgerinitiatieven kunnen locaties aanmelden, dus breng dit ook vooral onder de aandacht bij jouw doelgroepen.

Meer lezen?

- Informatiepunt Leefomgeving – Lucht (hier vind je ook de links naar de verschillende instrumenten): <https://iplo.nl/thema/lucht/>
- De aandachtsgebieden, waar een grotere kans is op (dreigende) overschrijding van de rijksomgevingswaarden PM10 en NO2, worden periodiek geactualiseerd. Wil je hier meer over weten? Kijk dan op <https://iplo.nl/thema/lucht/waar-beoordeling/#h4ad53e98-abac-41fc-a32f-a239deca8f2b>.
- Met betrekking tot houtstook in het Omgevingsplan is ook veel te vinden op Routewijzer Houtstook en Overlast:

<https://www.schoneluchtakkoord.nl/thema/houtstook-van-particuliere-huishoudens/routewijzer-houtstook-overlast/>

- Door de strengere Europese normen komt mogelijk 3% van de (landelijke) woningbouwplannen in gevaar. Met lokale maatregelen is eventueel wel maatwerk mogelijk. Hier vind je de quickscan die de gevolgen voor de woningbouwopgave in kaart bracht: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2024/06/27/bijlage-4-quickscan-impact-nieuwe-luchtkwaliteitsrichtlijn-woningbouwopgave>

Interesse in praktische vervolgbijeenkomst?

- Heb je behoefte aan een praktische vervolgbijeenkomst over luchtkwaliteit in kleiner gezelschap? Laat het ons dan weten door te reageren op deze mail.

PDF bijvoegen: 20241017_Gelders Platform Milieu lucht geur en geluid_Luchtkwaliteit_Informatiepunt Leefomgeving_def.pdf

Veranderingen en omgang met geur binnen de Omgevingswet

5.1.2e, Luchtspecialist, Omgevingsdienst Regio Nijmegen

De belangrijkste verandering voor geur sinds de invoering van de Omgevingswet is dat gemeenten geur moeten opnemen in hun omgevingsplan, zo vertelde 5.1.2e. De instructieregels bieden helaas weinig houvast en de kennis over geur is vaak beperkt bij gemeenten.

5.1.2e advies: neem het provinciaal geurbeleid over óf wacht het nationaal beoordelingskader Geur af. Dit volgt waarschijnlijk in het eerste kwartaal van 2025. Hiermee werkt iedereen, van gemeenten tot OD's en consultants, met dezelfde systematiek. Je kunt als gemeente het voorgestelde normenkader aanpassen. Denk daarom nu alvast na over jouw normering: wil je soepel zijn of juist streng? Wil je toekomstige woningbouw mogelijk maken door onbebouwde gebieden te beschermen? Wil je extra geurgevoelige objecten aanwijzen?

Nog een belangrijk aandachtspunt: cumulatie. Hier is sprake van als er meerdere geurgevoelige objecten in elkaars buurt zijn. Individueel blijven ze onder de normen, maar samen kunnen ze deze overschrijden. Er is nog geen provinciaal beleid voor cumulatie, dus hier zal extra gemeentelijk beleid voor nodig zijn.

Meer lezen?

- Tijdens de bijeenkomst is de 'VNG handreiking activiteiten en milieuzonering' gepubliceerd: <https://vng.nl/nieuws/nieuw-vng-handreiking-activiteiten-en-milieuzonering>
- Informatiepunt Leefomgeving – Geur (inclusief links naar de instrumenten en informatie over cumulatie: <https://iplo.nl/thema/geur/>
- Je kunt je aanmelden voor het Platform Geur Gelderland en Overijssel door te reageren op deze mail, of een mail te sturen naar 5.1.2e @odrn.nl of 5.1.2e @ gelderland.nl

Interesse in praktische vervolgbijeenkomst?

- Heb je behoefte aan een praktische vervolgbijeenkomst over geur in kleiner gezelschap? Laat het ons dan weten door te reageren op deze mail.

PDF bijvoegen: 20241017_Gelders Platform Milieu lucht geur en geluid_ Geur en Omgevingswet_ODRN_def.pdf